

't Skuuënstjje Giesbaargs word

(Het mooiste Geraardsbergs woord)

Jan COPPENS

Uit de vele afleveringen van onze rubriek *In 't Giesbaargs* blijkt dat het Geraardsbergs dialect prachtige woorden heeft: flisjen (fluisteren), bedabberen (verkrijgen), kaboesje (pet), krawietelen (wriemelen), ollebakuize (masker), fleus (straks), ontsloesteren (ontkleden), skanfelskeute (snibbig antwoord), skoefeling (bolwassing), vliegembater (vlinder),...

In januari 1997 begon Lucien van Schoors met het publiceren van zijn ingezamelde Geraardsbergse woordjes die hem bezorgd werden door talloze Geraardsbergse zegslieden. De eerste aflevering was te lezen in *De Heemschutter* nr. 151. Welk is het mooiste woord?

Medelid Jean Marquebreuck start een zoektocht naar het *skuuënstjje Giesbaargs word* geïnspireerd door het 'mooiste Nederlandse woord' en nadien het 'mooiste Vlaamse woord'. Gelijkaardige zoektochten gebeurden eerder al op grootschalige wijze in Groot-Brittannië en Duitsland. De Britten kozen in hun eigen taal voor het woord *mother*, de Duitsers voor *Habseligkeiten* ('iemand's hebben en houden', hebbedingetjes)

In Duitsland werd de enquête georganiseerd door de *Deutsche Sprachrat* en het *Goethe-instituut*. Iedereen kon via het internet woorden nomineren. Bijna 23.000 mensen uit 111 landen reageerden op de oproep, waarna een vakjury de argumenten beoordeelde en de ultieme keuze maakte. Ze passeerde daarbij het woord dat door de meeste deelnemers was voorgesteld: *Liebe*. Een belangrijk argument voor *Habseligkeiten* is dat het een sympathieke ondertoon heeft. Het woord doelt met een

vriendelijk-meelijwekkende toon op de schamele bezittingen van een kind of een dakloze, schreef een deelnemster, die met haar opmerkingen de hoofdprijs won. Daarnaast viel de jury ook voor het feit dat *Habseligkeiten* twee belangrijke facetten van het leven onder één noemer brengt: het aardse bezit (hebben) en de zaligheid die in het aardse niet te verwezenlijken valt. De meeste Nederlanders die gehoor gaven aan de oproep, kozen voor *Fingerspitzengefühl*.

Ook de Nederlanders kozen hun mooiste woord. Ze konden stemmen op tien genomineerde woorden: *geboorte, liefde, geborgenheid, oranjelegioen, respect, saamhorigheid, desalniettemin, naastenliefde, god en stigmatiseren*. De top tien van nominaties was ontstaan uit suggesties per sms van de luisteraars van *Radio Veronica*. Iets meer dan 4800 mensen brachten via internet en sms hun stem uit. Het werd een nek-aan-nek-race, maar uiteindelijk kreeg het woord *liefde* de meeste stemmen.

In Vlaanderen werd *goesting* verkozen tot het 'mooiste woord'. Meer dan 3000 deelnemers deden mee aan de finale stemronde georganiseerd door *VRT Radio 1* waarbij *goesting* het uiteindelijk van negen andere genomineerde mooie woorden haalde. Het won met 26.28% van de stemmen. Opvallend is dat het woord door de *dikke van Dale* aangeduid wordt als Belgisch-Nederlandse spreektaal, en dus geen standaardtaal. *Goesting* kwam vanuit het Latijn (*gustus* = smaak) via het Frans

(*gôût*) naar Vlaanderen. De *oe*-klank valt bovendien in de smaak want op twee eindigde *geroezemoes* met ook nog 20% van de stemmen. Verderop vinden we nog *reutemeteut* (11%), *Oelewapper* (9%) en *verdonkeremanen* (8%). Een jury selecteerde uit 1.500 suggesties 10 finalisten. Zij baseerde zich daarbij op de klank, de ritmiek en de geschiedenis van het woord, en niet op de betekenis ervan.

Ook inwoners uit de Geraardsbergse deelgemeenten kunnen woordjes inzenden. Zogenaamde typisch Giesbaargske woorden zijn zeldzaam en vind je vaak terug in in de dorpen rondom. Het verschil zit hem meestal in de uitspraak. Zo is bijvoorbeeld het woordje *tüsj* (dan) ook te horen in Overboelare, Goeferinge, Zarlarding, Onkerzele, maar ook in Delftinge, Parike, Maria- en Martens-Lierde.

Wie wil deelnemen, vult bijgevoegd deelnemingsformulier in. Daarop staat ook het wedstrijdreglement te lezen.

Je stuurt het antwoordformulier naar "Enquête mooiste Geraardsbergse woord"

p/a Acaciastraat 12 9500 Geraardsbergen of je stuurt een e-mailtje met je keuze en je persoonlijke gegevens naar Giesbaargs@hotmail.com.

Je kan het ook deponeren in een speciale doos in het Toerisme bureau op de Markt of in de Openbare Bibliotheek in de Gasthuisstraat. Alle antwoorden moeten in het bezit zijn van de inrichters vóór 15 mei 2005.

Onder de deelnemers worden vijf boeken geschonken door *Gerardimontium*.

